

587

1785. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο. Κορινθία.

Ν. Πιέρρος, «Προεπαναστατικὸν ἔγγραφοι συμβιβασμοῦ τῶν χωρίων Ζάχολης καὶ Σελιάνας (1785)», στα *Πρακτικὰ τοῦ Β' τοπικοῦ συνεδρίου Κορινθιακῶν ἐρευνῶν*, Ἀθήνα 1986, σ. 136-137.

588

1785. Απόφαση κομπανίας εμπορευομένων με την οποία διορίζεται νέος επιστάτης και ανανεώνεται η ισχύς των παλαιών καταστατικών ρυθμίσεων. Μίσκολτς.

N. Danova, V. Todorov, «Ελληνικά έγγραφα από το αρχείο της πόλης Μίσκολτς (Ουγγαρία)», στον τόμο *The hellenic diaspora. From antiquity to modern times*, τ. 2, Amsterdam 1991, σ. 175-189.

1785, 6 Μαρτίου

«Εἰς δόξαν θεοῦ καὶ ἁγίων πάντων»

1785. Μαρτίου 6. εἰς Μισκόλτς. κάμουν ἐνθάδε, ὅτι τὴν σήμερον ἔκαμεν ἡ ἔν Μισκόλτς τῶν οὐχὶ ἐννομένων ἀνατολικῶν ὁρθόδοξων ἀδελφότης κοινὴν συνάθησιν, καὶ ἀφ' οὗ ὁ κ. Ἀναστάσιος τζαμπίκου τὴν ἐπιστάτην τῆς κυβερνήσεως τῆς ἀδελφότητος τὴν ἐβάστασεν τὸσον καιρὸν, ὥστε εἰς τὸ ἔσθαι νὰ μὴν ἤθελε νὰ τὴν δεχθῇ, κοινὴ τὴ γνώμη καὶ θελήσει, ἔδωκεν ἡ ἀδελφότης τὴν ἐπίστασιν τῷ κυρίῳ Γεωργίῳ πατάκη, ἀπὸ τὴν σήμερον διὰ χρόνον καιρὸν I: ἂν οὐ θέλῃ νὰ τὴν βαστάξῃ παρὰ νῶ: I: νὰ εἶναι προεστὸς καὶ κυβερνητὴς ὅλων τῶν ὑποθέσεων τῆς ἀδελφότητος, Ἐκκλησίας μας πνευματικοῦ Πατρὸς μας, σχολείου καὶ διδασκάλου μας, ἀντιπὰ μὲ τοὺς ὁμνεγμένους διὰ συμβουλὰ τυράς του καὶ συμβοηθοῦς του, ἡγουν: κυρ Ἀναστάσιον τζαμπίκου, πρόην προεστὸταν μας, κυρ Ἰωάννην τίμτζα, κυρ Μανόλην διαμαντή, κυρ Ἀναστάσιον κοσμίκη, κυρ Ναούμ κοσμίκη, κυρ Μιχάλην ζουπάνου, κύρ ἀθανάσιον πεσχάρου, καὶ κύρ Ἀθανάσιον βρέτε, δίδοντες εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξουσίαν, ὅλλα τὰ πράγματα νὰ τὰ κυβερνήσουν, κατὰ τοὺς κάτωθεν παλαιούς νόμους τῆς ἀδελφότητος, τοὺς ὁποίους καὶ τώρα τοὺς ἀνακαινίζομεν, καὶ διὰ μεγαλητέραν βεβαίωσιν, ὅτι ὅλλοι κοινῶς ὑποχρεώμεθα νὰ τοὺς φιλάξωμεν, ἰδοχείρως τοὺς ὑπογράφωμεν: ἡγουν:

I^ο. Ὁ προεστὸς ὁποῦ φέρει τὸ πρόσωπον ὅλλης τῆς κοινότητος, κάθε μίαν ὑπόθεσιν, ἐγγίζουσιν ὅλλην τὴν ἀδελφότητα, ἔχει χρέος πρῶτον νὰ τὴν κοινωνήσῃ μὲ τοὺς ὁμνεγμένους καὶ συμβουλὰτοράς του, καὶ ἂν αὕτη ἡ ὑπόθεσις θέλει τοὺς φανεῖ δίσκολλη, ἀλέως νὰ μὴν τοὺς εἶναι σιγχωριμένον μόνοι τους νὰ κάμουν τὴν ἀπόφασιν, παρὰ σηνάζοντας ὅλλην ὁμοῦ τὴν κοινότης καὶ τότες, καθὼς φανῇ εἰς ὅλλους εὐλογον, νὰ ἀποφασισθῇ, ἀλέως ὑποχρεόνονται νὰ δώσουν λογαριασμόν διὰ αὐτό ...

5^ο. Ὁ προεστὸς καὶ οἱ ὁμνηγμένοι, ἔχουσιν χρέος ὑπὸ κάτω τοῦ ὅρκου τους, κάθε ἀναφορὰν τῶν συναδελφῶν νὰ τὴν τελειώσουν, καὶ χάριν, χωρὶς καμμιᾶς πλερωμῆς νὰ κάμουν τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἀπόφασιν, χωρίς νά κοιτάξουν προσόπατα, ἥ κρατήσουν χατήρι δια συγγένειαν, φιλίαν ἀλλά ἀπροσοπόλείπτως μέ καλίν συνίδισιν νά κρίνουν δίκαια, καί τήν ἀπόφασιν μέ ὅλλα τά περιστατικά, νά τήν γράψουν εἰς τό προτόκουλον· εἰ δέ καί θέλει εἶσθαι ξένος ὁ ἄνθρωπος ὄχι ἀπό τήν κοινότητά μας, καί ἔρχεται μέ ἄλλον ξένον ἐδῶ νά κριθῇ, τον τοιούτον ἡ ἀναφορά νά μίν θεωριθῇ ἀρχήτερα, παρὰ ἀφού διά τήν χασομερίαν καί κόπον τῶν ἐδῶ ἀδελφῶν πλερώσῃ *F. 12*. ἤγουν δώδεκα, καί μέ τούτην τήν πλερομήν νά τού δοθῇ καί τό ἐξτράκτον ἀπό τό προτόκουλον, εἰ δέ καί καννένας ἀπό τούς ἀδελφούς μας θελήσῃ νά εὐγάλῃ τό ἐξτράκτον ἀπό τό προτόκουλον, νά πλερώσῃ *F. 6*. ἀλλέως νά μίν τού δωθῇ. 6^ο. Ὅλλα τά ἀδέλφια τῆς κοινότητος τούτης πιτρέπονται, ὅσαις φοραῖς τυχαίνη νά ἔχῃ καμμίαν ἀναφοράν μέ ἄλλον ἀδελφόν, μέ καννέναν τρόπον νά μίν τού εἶναι συγχωριμον ἀρχήτερα νά εὐγῇ εἰς τά ἔξω κρητίρια, παρὰ πρῶτον νά θεωριθῇ ἡ ἀναφορά του εἰς τήν κοινότητα, καί τούτο διά νά φιλαχθῇ ἡ τιμή τού καθ' ἑνός, καί νά μίν τού ἀκολουθήσουν ἔξοδα, εἰ δέ καί τολμίσῃ τινάς, ἀρχήτερα νά εὐγῇ εἰς τά ἔξω κρητίρια παρὰ ἡ κοινότης νά θεωρίσῃ τήν ὑπόθεσίν του, ὁ τοιούτος νά πλερώσῃ ἐκδίκησιν ἡ μπιουντιτίση εἰς τήν κοινότητα *F. 12* ἤγουν δώδεκα.

7^ο. Ὁ προεστώς καί οἱ ὁμνεγμένοι νά μίν εἶναι χρεώσται ἀπλῶς καί ὡς ἔτιχεν καθε μίαν ὑπόθεσιν νά τήν θεωρήσουν καί νά τήν κρίνουν ἀλέως, παρὰ ὁ κάθε ἕνας νά δώσῃ τό κλαύσιμόν του ἐνγράφως, διά νά ἡμπορέσουν νά τῷ γράψουν εἰς τό προτοκουλον, καί καθε μίαν ἀπόφασιν ὁπού νά κάμνουν εἴτε οἱ ἴδιοι ὁμνεγμένοι, εἴτε ἂν τύχῃ νά εἶναι καί ἄλλοι καλισμένοι, ὅσοι κρίνουν τήν ὑπόθεσιν, καί ὅσοι ἐπρέθουν εἰς τήν τότε σύναξιν παρῶν, ὅλλοι νά ὑπογράψουν τήν ἀπόφασιν ἰδιοχείρως, μέ τανλάχιστον νά εἶναι 6. ὁμνεγμένοι ἀλλῶς ἡ ἀπόφασιν, ἂν εἶναι ολιγώτεροι, νά εἶναι ἀπὸ 3.

15^ο. Ὅσαις φοραῖς ὁ προεστώς καί οἱ ὁμνεγμένοι ἤθελαν τῷ γνωρίσῃ ἀπογκαίον, δικαίον καί εὐλόγον νά κάμνουν τήν συναθροίσιν, καί νά κραζοῦν ὅλλιν τήν ἀδελφότητα, ὅλλοι ὑποχρεώμεθα, ἀπροφασίστως νά ἐρθοῦμεν εἰς τήν κοινότητα, (ἔξω μόνον ἂν δέν εὐρεθῇ εἰς τό βαρώσι ἐδῶ, ἥ ἔχει καμμίαν δικαίαν ἀφορμήν, ἡ ὁποία τόν ἐμποδίζει νέ ἔλθῃ) εἰ δέ καί ὁ προεστώς στέλνει καί μάς κράζει εἰς τήν συναθροίσιν, καί ἡμεῖς ἤθελάμεν παρακούσῃ καί δέν ἤθελάμεν πηγαίνῃ διά ἰνάτι, πῖσμα, ἥ καταφρόνισίν του, καί γίνεται ἐμπόδιον εἰς τήν σύναξιν, ὁ τοιούτος ὁπού δέν ἤθελεν ἔλθῃ, ἂν εἶναι ὁμνεγμένος, νά πλερώσῃ μπιούντιτίσι *F 12*. ὡσάν ὁπού δίδει κακόν παράδειγμα εἰς ἄλλους, εἰ δέ καί εἶναι ἀπό τούς ἡθιλοίπους τινάς, νά πλερώσῃ *F 6* ...

18^ο. Κλέπτῃν ἄνθρωπον, διά τοιούτον μαρτιριμένον, φανερόν μεθήστακα, ὁ ὁποῖος νά μίν θελίσῃ νά κάμῃ ἀποχήν καί νά διορθωθῇ, ἄδικον φανερόν ἄνθρωπον καί ψεύτην, ἐπίορκον καί βλάσφιμον, φανερόν πόρνον ὁπού δέν διορθώνεται, μάλιστα δίδει κακόν παράδειγμα εἰς ἄλλους, μέ καννέναν τρόπον νά μίν τόν δεχθόμεν, μάλιστα ἀνάμεσα εἰς τούς ἀδελφούς μας ἂν εὐρεθῇ καννένας (τό ὁποῖον μίν τό δώσῃ ὁ θεός) καί νουθητευθῇ ἐώς τρίτην φοράν, καί δέν θελίσῃ νά καλιτερεύσῃ τῇ ζωῇ του, ὁ τοῖουτις νά ἀποβαλθῇ ἀπό τήν κοινότητα ὡς κακός ἄνθρωπος, διά σοφρονισμόν ἄλλων.

19^ο. Ἡ Μέθη ἡθειδῇ καί εἶναι πάντων τῶν κακῶν ἡ ἀρχή καί τῶν καλῶν ἔργων ἡ φθορά, εὐκαρία μάχης καί ὕβρισις, ἔτζι ἀπηγορευεται ἀναμεσόν μας, ὁπού κάμνοντες τήν πραγμάτιαν μας ὄντε εἰς τά ποτρούμι νά μίν ἀκολουθήσῃ, διά νά λείψῃ ἀπό ἀνάμεσόν μας ἡ μάχη καί ἡ ὕβρισις, ἡ ὁποία σιχνάκις ἀκολούθησαν. Ὅθεν θεσπίζομεν τήν σήμερον, διά πάντοτες, ἡ μέθη εἰς ὁποιόν μας καί ἂν τύχῃ, καί εὐρέθεις μεθισμένος, μλαώσῃ τινάς μέ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

καννέναν, ἢ ὑβρίση, ἢ βλασφημίση. ὁ τοιούτος ἂν εἶναι ἀπὸ τούς κοινούς, νά πλερώσῃ μπιουντιτίσι ἢ ἐκδίκησιν *F* 6. ἢ δέ καί εἶναι ἀπὸ τούς ὁμνεγμένους, νά πλερώσῃ *F* 12, διὰ νά σοφρονισθούν οἱ ἡθίλοιποι, καί ὅποιος δέν ἔχει, ἢ δέν θελήσῃ νά τὰ πλερώσῃ, νά φάγῃ τόσα δεκανίκια, ὅσα *F* ἔπρεπε νά πλερώσῃ ...

Τούτα εἶναι τὰ πόνγκτα καί οἱ κανόνες, ὅπου ἔθεσπυσάμεν ἀπαρασάλευτα νά φιλαχθῶσι, καί νά κρατιθῶσι, καί διὰ τίν στερέωσιν τούτων, ἡμεῖς ὅλλοι οἱ ἐδῶ εὐρισκόμενοι Ἰδιοχείρως τὰ ὑπεγραψάμεν εἰς ὅλλα στεργοντες, ὁ δέ προεστὼς μας καί οἱ ἐπίλοιποι ὁμνεγμένοι. ἐνώπιον ἡμῶν πάντων, καί τού Πνευματικῷ μας πατρός κυρίου Εβρέτα μπενδέλα, καί Διδασκάλου μας κυρίου Ἰωαννου ἀποστόλοβικ ζώσα φωνῇ οὕτως ἔβαλλαν τόν ὅρκον τους ...».

588α

1785-1820. Διαταγές των δραγουμάνων του οθωμανικού στόλου προς τους κατοίκους της Σίφνου αναφερόμενες κυρίως σε φορολογικά ζητήματα και ιδιωτικές διαφορές. Γράμματα του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε΄. Κωνσταντινούπολη, Σίφνος, Χίος.

Β. Σφυρόερας, «Ἐγγραφοὶ τῆς νήσου Σίφνου (1785-1820). Ἐκ τῆς συλλογῆς Γεωργίου Σ. Μαρδοκίου», *ΕΜΑ* 17-18 (1967-1968), σ. 6-44, αρ. 1-15.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΔΡΑΓΟΥΜΑΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ Κ. ΧΕΙΤΖΕΡΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗΝ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΤΗΣ ΔΥΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΙΦΝΟΥ
1796, 13 Αυγούστου

«Τιμιώτατοι καὶ ἡμέτεροι προσφιλέστατοι προεστώτες καὶ ἐπίτροποι τῆς νήσου Σίφνου, τὴν τιμιότητά σας προσφιλῶς χαιρετοῦμεν· εἴητε ἡμῖν ὑγιαίνοντες ἐν εὐημερίᾳ. Ἐπειδὴ ἐγένετο γνωστὸν εἰς ἡμᾶς ὅτι ὁ ἐν τῷ ἐλληνικῷ σχολεῖῳ μέγας ὄντας, ἐν ᾧ κάθηται ὁ διδάσκαλος καὶ παραδίδει τὰ μαθήματα, ἔπεσε πρὸ μικροῦ, καὶ ἤδη οὐκ ἔχει τὸν τρόπον οὔτε τὸ σχολεῖον, οὔτε τὸ κοινόν σας νὰ οἰκοδομήσῃ τὸν ῥηθέντα ὄντα, ὄντα πάνυ ἀναγκαῖον, οἶδαμεν δὲ ἐν τούτοις ὅτι ὁ μακαρίτης Κυζίκου κὺρ Ἀγάπιος ἐπαφῆκεν εἰς τὸ κοινόν σας δύο χιλιάδας πεντακόσια γρ(όσια), παραγγείλας τὸ τούτων διάφορον νὰ δίδεται ὑπὲρ ψυχικοῦ τοῦ μνημοσύνου, διὰ τοῦτο γράφοντες προστάζομεν σφοδρῶς καὶ ἀποφασιστικῶς, ὅπου τὰ ἀπὸ τοῦ περυσينوῦ διαφόρου τῶν ῥηθέντων ἄσπρων ἐκείνου τοῦ μακαρίτου ἑκατὸν πεντήκοντα γρ(όσια), ὁμοίως καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ φετεινοῦ διαφόρου ἄλλα ἑκατὸν πεντήκοντα, συμποσούμενα ὅλα εἰς γρ(όσια) τριακόσια, χωρὶς ἄλλο, διὰ χειρὸς τοῦ λογιωτάτου ἐδικοῦ μας κοινοῦ σας καντζιλιέρη Κωνσταντίνου Παλαιοῦ νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν Ἀντώνιον Νιοτάρην, ὅπου δι' ἐπιστασίας αὐτοῦ τοῦ Ἀντωνίου καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν τριακοσίων γρ(οσίων) νὰ ἀνοικοδομηθῇ ὁ καταπεσὼν ἐκεῖνος ὄντας τοῦ σχολείου μέχρι τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου ἐξ ἀποφάσεως, καθότι, ἂν μάθωμεν πὺς ἕως τότε δὲν ἐτελείωσε καὶ ἀπὸ μέρους σας κοινῶς δὲν ἔγινε προθυμία καὶ ἐπιμέλεια διὰ τὴν ταχεῖαν τελείωσιν ἐκείνου τοῦ ὄντα, ἀφορήτους προσωπικὰς παιδείας καὶ ζημίας ἀνεπαισθήτους θέλετε ἴδει διενεργουμένας καθ' ὑμῶν, ὡσὰν ὅπου ἀδιαφορεῖτε εἰς τὰ πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ σχολείου σας, ὅπερ εἶναι καὶ ὁ ἔπαινος καὶ ὁ καλλωπισμὸς τοῦ τόπου σας. Ἐν ὀλίγοις

